

I-09

B.A. (Part-I) Examination, 2020 SANSKRIT

Paper - II

(गद्य, कथा एवं साहित्येतिहास)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 75

Minimum Pass Marks : 25

नोट : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। निर्धारित अङ्काः उल्लिखितः सन्ति।

इकाई-II

Q. 1. अधोलिखितेषु गद्यांशेषु द्वयोः व्याख्या कार्या— 20

(क) यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजल प्रक्षालन निर्मलापि
कालुष्यमुपयाति बुद्धिः। अनुज्ञितध्वलतापि सरागेव
भवति यूनां दृष्टिः।

(ख) अपरिणामोपशमो दारुणो लक्ष्मीमदः। कष्टमनऽजनवर्तिसाध्यमपरम्
ऐश्वर्यं तिमिरान्धत्वम् अशिशिरोप-चारहार्योऽति तीव्रः
दर्पदाहञ्जरोष्मा।

(ग) भवादृशा एव भवन्ति भाजनानि उपदेशानाम्। अपगतमले हि
मनसि स्फटिकमणाविव रजनिकरगभस्तयो विशन्ति सुखेन
उपदेश गुणाः।

इकाई-II

Q. 2. अधोलिखितेषु द्वयोः श्लोकयोः व्याख्या कार्या— 20

(क) मरुस्थल्यां यथा वृष्टिः क्षुधार्ते भोजनं तथा
दरिद्रे दीयते दानं सफलं पाण्डुनन्दन॥।

(ख) विद्या शास्त्रस्य शास्त्रस्य द्वे विद्ये प्रतिपत्तये।
आद्या हास्याय वृद्धत्वे, द्वितीयाऽऽद्वियते सदा॥।

(ग) उत्सवे व्यसने प्राप्ते दुर्भिक्षे शत्रु संकटे।
राजद्वारे शमशाने च यस्तिष्ठति स बांधवः॥।

(घ) रूप यौवन सम्पन्ना विशाल कुलसंभवाः।
विद्याहीना न शोभन्ते निर्गन्धा इव किंशुकाः॥।

(3)

इकाई-III

Q. 3. शुक्सोपदेशस्य सारं लिखत। 15

अथवा

हितोपदेशानुसारं लोभी पथिक कथां स्वमतानुसारं लिखत।

इकाई-IV

Q. 4. महाकवि भारवे: परिचयो देयः। 15

अथवा

‘उपमा कालिदासस्य’ अस्य व्याख्या विधेया।

इकाई-V

Q. 5. कस्य एकस्य कवे: परिचयः देयः - 5

(क) महाकवि हर्षः

(ख) महाकवि माघः

(ग) महाकवि अम्बिकादत्त व्यासः

